

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KENDİ KENDİNE ÖĞRENMEYE HAZIR OLUŞ DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Neziha KARABULUT¹, Dilek GÜRÇAYIR², Esin KAVURAN³,

Yeşim YAMAN⁴

ÖZET

Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin kendi kendine öğrenmeye hazır oluş düzeyleri ve bunu etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla planlanmış ve yapılmıştır. Çalışmanın örneklemini 2012-2013 eğitim öğretim yılında Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü B şubesinde öğrenimini sürdüren 294 öğrenci oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından oluşturulan öğrenci tanıtım formu ve Fisher tarafından 2001 yılında geliştirilen ve 2004 yılında Kocaman ve ark. tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Kendi Kendine Öğrenmeye Hazıroluş Ölçeği" (KKÖH) kullanılmıştır. Yapılan analizlerde, öğrencilerin %70'inin ölçek toplam puanları kendi kendine öğrenmeye hazır oluş düzeyleri için kesim puanı olarak kabul edilen 150 puan üzerinde ve öğrencilerin ölçek toplam puan ortalamalarının 157.44±20.44 olduğu tespit edilmiştir. Kendi kendine öğrenmeye hazır oluş düzeyleri ile öğrencilerin cinsiyetleri karşılaştırılmış ve kız öğrencilerin puan ortalamaları ölçeğin üç alt boyutunda ve toplamında daha yüksek bulunmuştur ve aradaki bu fark öğrenme isteği alt boyutu hariç istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$). Ölçeğin alt boyut puan ortalamaları ve toplam puan ortalaması sınıflara göre karşılaştırılmıştır ve birinci ve ikinci sınıfta ölçek toplam puan ortalaması daha yüksek tespit edilmiştir, fakat aradaki bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Anahtar kelimeler: Hemşire, Öğrenci, Kendi Kendine Öğrenme

¹Doç. Dr. Atatürk Üniversitesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²Arş. Gör. Atatürk Üniversitesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

³Arş. Gör. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı

⁴Öğr. Gör. Dr. Giresun Üniversitesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

İletişim/ Corresponding Author: Neziha KARABULUT
Tel: 90 442 2312360 e-posta: nezihekarabulut@hotmail.com

Geliş Tarihi/ Received : 02.05.2014
Kabul Tarihi/ Accepted: 12.09.2014

DETERMINATION OF NURSING STUDENTS' SELF-DIRECTED LEARNING READINESS LEVELS AND AFFECTING FACTORS

ABSTRACT

This study was planned to determine nursing students' self-directed learning readiness levels and affecting factors. The study was carried out with 294 nursing who enrolled during the 2012-2013 in academic semester at Ataturk University Faculty of Health Sciences Nursing Department B Class. The data was collected using the student information form prepared by the researchers and the Self Directed Learning Readiness Scale (SDLRS) which developed by Fisher et al. in 2001 and translated to Turkish by Kocaman et al. in 2004. According to the findings obtained from study, 70% of the students' total scores were on the 150 point which was accepted as cut point for Self-directed Learning Readiness Levels and their mean scores were also found as 157.44 ± 20.44 . The SDLRS was compared with the students' gender, female students' score of each subscale and total SDLR scale were higher and difference between total SDL scores and two subscales apart from Desire for Learning was found statistical significance ($p < 0.05$). The average of subscale and total SDLRS score were compared with class levels, total scale score of first and second educational years were higher but this difference was not found statistical significance ($p > 0.05$).

Key words: Nurse, Student, Self-directed Learning

GİRİŞ

Modern öğrenme yaklaşımları gittikçe daha az yapılandırılmış öğrenme aktivitelerini ve daha çok kendi kendine öğrenme (KKÖ) aktivitelerini içermektedir (1). Hemşirelik mesleğinin gelişimiyle beraberinde oluşan değişimler ve karmaşıklığından dolayı son birkaç dekattır, kendi kendine öğrenme hemşirelik eğitiminin odağı haline gelmiştir (2). Son yıllarda KKÖ lisans öğrencilerinde ve lisans sonrası eğitim programlarında artan bir şekilde kullanılmaktadır (3).

Kendi kendine öğrenme bir başkasının yardımıyla ya da yardımı olmaksızın hemşirelik öğrencilerinin kendi öğrenme ihtiyaçlarının belirlenmesinde, öğrenme amaçlarını formüle etmede, öğrenmenin insan ve materyal kaynaklarını tanımlamada, uygun öğrenme stratejilerini uygulama ve öğrenme çıktılarının değerlendirilmesinde ilk süreçtir. Kendi kendine öğrenmenin özgüven, otonomi ve motivasyonda artış ve yaşam boyu öğrenme gibi birçok faydası bulunmaktadır (4).

Yaşam boyu öğrenme; eğitim ve öğrenme aktivitelerini, bireylerin yaşamlarının belli bir döneminde gerçekleştirmek yerine öğrenmeyi, her yerde ve her zaman mümkün kılan dinamik bir süreç haline dönüştürmektedir (5). Günümüzde hızla değişen bilgiyi takip edebilmek ve yaşam boyu öğrenme sürecine dâhil olabilmek için sahip olunması gereken en önemli beceri kendi kendine öğrenmedir (6,7,8,9,10,11). KKÖ, klasik eğitici merkezli öğrenmenin yerine, hemşirelik öğrencilerinin neyi, nasıl, nerede ve ne zaman öğreneceğine kendisinin karar verdiği bir yaklaşımdır. KKÖ, hemşirelik öğrencisinin kendi öğrenme sürecinde birinci derecede sorumluluk üstlenmesini sağlar ve kendi öğrenmesini değerlendirme imkanı sunar (12).

Ülkemizdeki mevcut eğitim sistemine bakıldığında ise bireylerde yaratıcı ve eleştirel düşüncüyü, üretmeyi, sorgulamayı yeterince geliştirmekten uzak, öğrenmeyi öğretmeyen, kitaba dayalı ezberci bir yapıda olduğu görülmektedir (13). Bundan dolayıdır ki öğrenciler lisans ve lisansüstü eğitimleri süresince daha önceki eğitim yaşantılarında edindikleri pasif öğrenme rolünü sürdürmeye eğilim gösterirler. Oysa üniversite eğitimi öğrenciyi; problem çözebilen, kendi öğrenme sorumluluğunu üstlenen ve yaşam boyu öğrenen bir birey olarak hayata hazırlamayı amaçlamaktadır (14).

Öğrencilerin yaşam boyu öğrenme sürecinde kendi kendine öğrenmeye hazır oluşluk (KKÖH) düzeylerinin belirlenmesi eğitimciler açısından son derece önemlidir. Eğitimcilerin

bu konuda bilgi sahibi olmaları, öğrencilerin sahip oldukları yetenek, beceri ve özellikler doğrultusunda eğitim hedeflerine ulaşabilmelerine ve başarılı öğretim yaşantıları geliştirebilmelerine olanak sağlayacaktır (3,8,15,16,17). Bu nedenlerden dolayı bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin KKÖ hazır oluş düzeylerini belirlemek amacıyla planlanmış ve yapılmıştır.

MATERYAL VE METOT

I. ARAŞTIRMANIN TÜRÜ VE YAPILDIĞI YER

Bu çalışma, Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin kendi kendine öğrenmeye hazır oluşluk düzeylerini belirleyen tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. Çalışmanın örneklemini 2012-2013 eğitim öğretim yılında öğrenimini B şubesinde sürdüren 294 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada örnekleme yöntemine gidilmeyip evrenin tümüne ulaşılmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından oluşturulan öğrenci tanıtım formu ve Fisher tarafından 2001 yılında geliştirilen ve 2004 yılında Kocaman ve ark. tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Kendi Kendine Öğrenmeye Hazır oluş" ölçeği (KKÖH) kullanılmıştır.

KKÖH ölçeği ergen ve yetişkinlere uygulanabilmektedir. Ölçek 5'li likert tipinde olup derecelendirme; 1: Beni hiç tanımlamıyor, 2: Beni biraz tanımlıyor, 3: Kararsızım, 4: Beni iyi tanımlıyor, 5: Beni çok iyi tanımlıyor şeklinde yapılmaktadır. Ölçek 3 alt boyuttan ve 40 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutları "Kendini yönetme" (13 madde), "Öğrenmeye isteklilik" (12 madde) ve "Kendini kontrol etme" (15 madde) dir. Ölçekten alınan en düşük puan 40, en yüksek puan ise 200'dür. Ölçekten alınan puanlar arttıkça, kendi kendine öğrenme becerisi artmaktadır (3).

Fisher ve ark.'nın çalışmasında tüm ölçeğin iç tutarlık katsayısı Cronbach alfa değeri .92'dir. Ölçeğin alt boyutları Cronbach alfa değerleri ise kendini yönetme, öğrenmeye isteklilik ve kendini kontrol etme boyutlarında sırasıyla .85, .84 ve .83 olarak bulunmuştur (3). Kocaman ve ark. tarafından ölçeğin 40 madde üzerinden yapılan Türkçe geçerlik-güvenirlik çalışmasında Cronbach alfa güvenirlik katsayısı .93 olarak bulunmuştur (18).

Bu çalışmada tüm ölçeğin iç tutarlık katsayısı Cronbach alfa değeri .91 olarak saptanmıştır. Ölçeğin alt boyutlarının Cronbach alfa değerleri sırasıyla .75, .82 ve .89 olarak bulunmuştur.

II. ETİK ONAY ALINMASI

Araştırma planlandıktan sonra Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin Etik Kurul Komitesinden etik onay alınmıştır. Çalışma hakkında öğrencilere bilgi verilmiş ve çalışmaya katılım gönüllülük esasına göre yapılmıştır.

III. VERİLERİN TOPLANMASI

Veriler, 2012-2013 akademik yılın ikinci döneminin ilk ayında toplanılmıştır. Her iki form öğrencilere dağıtılmış ve doldurmaları istenmiştir. Formların öğrenciler tarafından doldurulması yaklaşık 20 dakika zaman almıştır.

IV. VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğrencilerin sosyodemografik değişkenleri sayı ve yüzde ile değerlendirilmiştir. Demografik özellikler ile KKÖH puanları arasındaki ilişki t-testi ve One Way Anova analizi kullanılmıştır.

V. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Araştırma, Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü B şubesinde yürütüldüğü için bu sonuçlar araştırmadaki örneklem grubuna genellenebilir.

BULGULAR ve TARTIŞMA

Çalışmada öğrencilerin yaş ortalaması 21.01 ± 2.01 yıl olup, %71.1'i kız öğrenci ve %38.4'ü birinci sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin annelerinin ve babalarının eğitim durumları incelendiğinde annelerin %49.3 oranında, babaların ise %37.8 oranında ilkokul mezunu olduğu saptandı. Öğrencilerin %69.9'u lisansüstü eğitim yapmak istemektedir ve %82'sinin kitap okuma alışkanlığı vardır ve bu öğrenciler %39.5 oranında en çok bilim-kurgu türündeki kitapları okumaktadır. Öğrencilerin %54.1'inin kolay ulaşabileceği bir bilgisayarı olduğu ve öğrencilerin bilgisayarı %81.1 oranında konu araştırmak amacıyla kullanmakta olduğu tespit

edilmiştir. Öğrencilerin %71.1'i hemşirelik mesleğini ÖSS sınavında ilk beş tercihi içerisinde ve %82.7'si iş imkanı olduğu için seçmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özellikleri (n=294)

	n	%
Cinsiyet		
Kadın	209	71.1
Erkek	85	28.9
Sınıf		
1.sınıf	113	38.4
2.sınıf	57	19.4
3.sınıf	62	21.1
4.sınıf	62	21.1
Anne eğitim durumu		
Okuryazar değil	70	23.8
Okuryazar	32	10.9
İlkokul	145	49.3
Ortaokul	19	6.5
Lise	22	7.5
Üniversite	6	2.0
Baba eğitim durumu		
Okuryazar değil	8	2.7
Okuryazar	21	7.1
İlkokul	111	37.8
Ortaokul	54	18.4
Lise	68	23.1
Üniversite	32	10.9
Lisansüstü eğitim yapmak isteme		
Evet	188	69.9
Hayır	106	30.1
Kitap okuma alışkanlığı		
Evet	241	82
Hayır	53	18
Okudukları kitap türleri*		
Bilim-kurgu	116	39.5
Edebiyat	102	34.7
Felsefe	88	29.9
Eğlence	83	28.2
Kültür-sanat	54	18.4
Siyaset	41	13.9
Lisans yerleştirme sınavı (LYS) tercih sırası		
1.-5. Tercih	209	71.1
5.-10. Tercih	30	13.5
10.-15. Tercih	22	7.5
15.-24. Tercih	23	7.9
Hemşirelik Mesleğini Seçme Nedenleri		
İş imkânı fazla olduğu için	243	82.7
Ailesinin isteğiyle	99	33.7
Hastalara yardım etmeyi istediği için	66	22.4
Sağlıkla ilgili alanda çalışmak istediği için	61	20.7
Hemşireliği sevdiği için	56	19.0
Puan nedeniyle	34	11.6
Başkalarının tavsiyesi nedeniyle	23	7.8

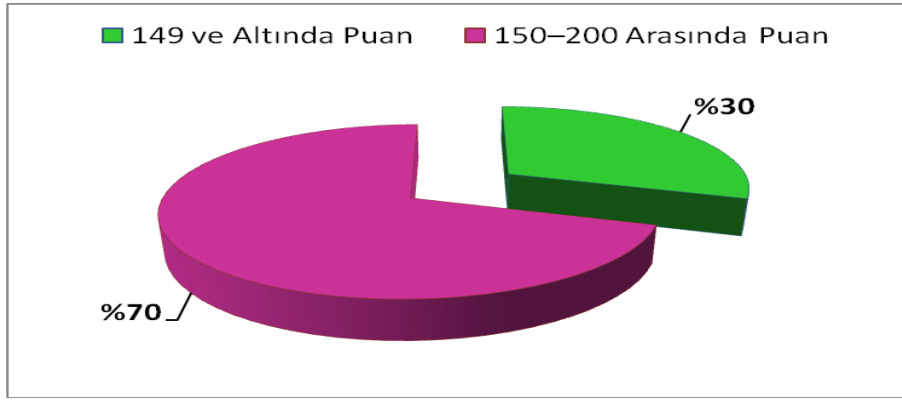
*Birden fazla seçenek işaretlenmiştir.

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin KKÖH toplam puan ortalaması 157.44 ± 20.44 olarak ve şekil 1 incelendiğinde ise öğrencilerin %70'inin ölçek toplam puanları kendi kendine öğrenmeye hazır oluş için kesim puanı kabul edilen 150 puan üzerinde olduğu saptanmıştır (Şekil 1). Bu sonuçlar öğrencilerin büyük çoğunluğunun KKÖH düzeylerinin yeterli olduğunu ve KKÖH toplam puan ortalamalarının yapılan diğer çalışma sonuçlarıyla benzer olduğu tespit edilmiştir (19,20). Bu sonuçları, öğrencilerin hemşirelik bölümünü kazanmaları için LYS sınavından standart bir puan alarak giriş yapmaları, öğrencilerin bireysel, sosyal ve mesleki girişimlerini destekleyen aktivitelere katılımının teşvik edilmesi, hemşirelik eğitimleri boyunca öğretim elemanları ile birebir etkileşim halinde olmaları ve öğrencilerin kişisel gelişimlerini geliştirici çeşitli seminerlere katılması gibi faaliyetlerin öğrencilerin KKÖH düzeylerini olumlu yönde etkilediğini ifade edilebiliriz. Fisher ve ark.'nın hemşirelik eğitiminde KKÖH ölçeğini geliştirmek amacıyla yaptıkları çalışmada öğrencilerin KKÖH puan ortalamaları 150.55 olarak tespit edilmiştir (3). Duman ve ark.'nın çalışmasında ise KKÖH ölçeği puan ortalaması 170.75 ± 15.13 olarak tespit edilmiştir (21).

Öğrencilerin KKÖH ölçeği alt boyutlarının puan ortalamalarına bakıldığında “kendi kendini yönetme” alt boyut puan ortalaması 47.66, “öğrenmeye isteklilik” alt boyut puan ortalaması 48.83, “kendi kendini kontrol etme” alt boyut puan ortalaması 60.94 olarak bulunmuştur (Tablo 2). Fisher ve ark.'nın çalışmasında alt boyut puan ortalamaları sırası ile 44.26, 47.31 ve 58.98 olarak tespit edilmiştir (3). Sarmasoğlu ve Görgülü'nün çalışmasında ise KKÖH ölçeği toplam puan ortalaması 160.7 ± 21.4 ve alt boyut puan ortalamaları ise sırasıyla 48.3 ± 8.6 , 50.1 ± 6.9 ve 62.0 ± 8.2 olarak tespit edilmiştir (22). Kocaman ve ark.'nın çalışmasında ise hemşirelik öğrencilerinin KKÖH ölçeği alt boyut puan ortalamalarının sırası ile 47.99, 50.5 ve 59.5 olduğu bulunmuştur. (18). Yuan ve ark.'nın çalışmasında ise KKÖH ölçeğinin alt boyutları sırasıyla 46.45 ± 6.13 , 48.84 ± 5.00 ve 59.43 ± 6.46 olarak saptanmıştır (20). Bu çalışmada öğrencilerin KKÖH ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin puan ortalamaları diğer araştırmalar ile karşılaştırıldığında bu çalışmaya katılan öğrencilerin puan ortalamalarının diğer çalışma sonuçlarıyla benzer olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin KKÖH Ölçeği Alt Boyutları ve Toplam Puan Ortalaması

KKÖH Alt Boyutları	n	$\bar{X} \pm SS$
Kendi Kendini Yönetme	294	47.66±8.66
Öğrenmeye İsteklilik	294	48.83±6.36
Kendi Kendini Kontrol Etme	294	60.94±8.66
Toplam puan	294	157.44±20.44

Şekil 1. Öğrencilerin Ölçek Toplam Puanlarının Kesim Puanına Göre Dağılımı

Tablo 3'te KKÖH alt boyutlarının puan ortalamaları ve toplam puan ortalaması ile öğrencilerin cinsiyetleri karşılaştırılmış ve kız öğrencilerin puan ortalamaları ölçeğin üç alt boyutunda ve toplamında daha yüksek bulunmuştur ve aradaki bu fark öğrenmeye isteklilik alt boyutu hariç istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0.05$). Bu farklılığın nedeni erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha sosyal bir kişiliğe sahip olmasından kaynaklanabilir. Okul çıkışında erkek öğrenciler genellikle halı saha maçları, arkadaş sohbetleri, atari salonları ya da kafelerde zamanlarının büyük çoğunluğunu geçirmekte, kız öğrenciler ise okul çıkışlarında genellikle direkt evlerine ya da yurtlarına gittikleri için derslerine daha fazla vakit ayırabilmekte bu da kız öğrencilerinin KKÖH ölçek puan ortalamalarını yükselttiği şeklinde ifade edilebilir. El-Gilany ve Abusaad'ın çalışmasında ise kız ve erkek öğrencilerin KKÖH ölçeği puan ortalamaları birbirine benzerdir (19). Yine Yuan ve ark.'nın çalışmasında da cinsiyete göre KKÖH puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmemiştir (20). Literatür incelendiğinde, kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha başarılı

olduğu ve kız öğrencilerin KKÖH düzeylerinin erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu bulunmuştur (23,24,25,26,27).

Tablo 3. KKÖH Ölçeği Alt Boyutlarının ve Toplam Puan Ortalamalarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

KKÖH Ölçeği Alt Boyutları	n	Kız	Erkek	t	p
		$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$		
Kendi Kendini Yönetme	294	48.42±8.03	45.80±9.84	2.370	0.018*
Öğrenmeye İsteklilik	294	49.26±5.53	47.76±7.99	1.842	0.066
Kendi Kendini Kontrol Etme	294	61.66±7.86	59.18±10.21	2.238	0.026*
Toplam puan	294	159.35±17.76	152.75±75.39	2.533	0.012*

*p<.05

Tablo 4'te KKÖH alt boyut puan ortalamaları ve toplam puan ortalaması sınıflara göre karşılaştırılmıştır. Birinci ve ikinci sınıfta ölçek toplam puan ortalaması daha yüksek çıkmıştır fakat aradaki bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Sınıf derecesinin artması ile birlikte KKÖH düzeyinin artması gerekirken bu çalışmada dördüncü sınıf öğrencilerinde daha düşük bir puan ortalaması tespit edilmiş, ancak sınıflar arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bu farklılığın nedeni üçüncü ve dördüncü sınıftaki öğrencilerin klinik uygulamalarının yoğun olması ve ayrıca göreve başlama sınavına hazırlık nedeniyle ilgilerini yeni bir şeyler öğrenmekten çok sınava yönelmelerinden kaynaklanabilir. Klunklin ve ark.'nın Guglielmino'nun KKÖH düzeyini ölçen ölçek ile yaptıkları çalışmalarında üçüncü sınıfların kendi kendine öğrenme düzeyi en düşük iken dördüncü sınıfların en yüksek tespit edilmiştir (28). Arpanantikul ve ark.'nın çalışmasında birinci sınıf öğrencilerinde KKÖH düzeyleri en yüksek çıkmıştır (29). El-Gilany ve Abusaad'ın çalışmasında ise sınıf dereceleri ile KKÖH düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu çalışmanın sonuçları El-Gilany ve Abusaad'ın çalışma sonuçları ile benzerlik göstermektedir (19).

Tablo 4. KKÖH Ölçeği Alt Boyutlarının ve Toplam Puan Ortalamalarının Sınıflara Göre Karşılaştırılması

KKÖH Ölçeği Alt Boyutları	n	1.sınıf	2.sınıf	3.sınıf	4.sınıf	F	p
		$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$		
Kendi Kendini Yönetme	294	47.58±9.80	48.80±7.35	47.96±7.35	46.45±8.79	0.762	0.131
Öğrenmeye İsteklilik	294	49.61±5.92	49.63±6.00	48.00±7.20	47.51±6.40	2.121	0.488
Kendi Kendini Kontrol Etme	294	62.38±7.77	61.12±8.85	59.46±8.93	59.66±9.48	2.122	0.651
Toplam puan	294	159.57±19.01	159.56±20.27	155.43±21.50	153.62±21.73	1.541	0.204

KKÖH alt boyut puan ortalamaları ve toplam puan ortalamasının öğrencilerin lisansüstü eğitim yapmak isteme durumlarına göre karşılaştırıldığında lisansüstü eğitim yapmak isteyen öğrencilerin kendi kendini yönetme, öğrenme isteği ve toplam puan ortalamaları istemeyenlere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir, fakat aralarındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 5). Yaşadığımız bilgi çağında hızla artan ve yayılan bilgi, iş ve meslek hayatında rekabeti güçlendirmiş ve uzmanlaşmayı daha önemli hale getirmiştir (30). Sağlık hizmetlerindeki değişime ayak uydurmak için sağlık profesyonellerinin gelişimi ve uzmanlaşması yaşamsal öneme sahiptir. Bu nedenle çalışmaya katılan öğrencilerin %69.9'u lisansüstü eğitim yapmak istediklerini ifade etmişlerdir ve elde edilen bulgular doğrultusunda öğrencilerin kendilerini geliştirme eğilimi ve öğrenme istekleri olduğu için KKÖH ölçek puan ortalamalarının daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 5. KKÖH Ölçeği Alt Boyutlarının ve Toplam Puan Ortalamalarının Lisansüstü Eğitim Yapmak İstemelerine Göre Karşılaştırılması

KKÖH Ölçeği Alt Boyutları	n	Evet	Hayır	t	p
	294	$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$		
Kendi Kendini Yönetme	294	48.33±9.31	46.47±7.25	1.777	0.077
Öğrenmeye İsteklilik	294	49.31±6.38	47.98±6.28	1.729	0.085
Kendi Kendini Kontrol Etme	294	60.64±9.12	61.49±7.78	-.805	0.422
Toplam puan	294	158.29±21.55	155.94±18.29	.946	0.345

SONUÇLAR ve ÖNERİLER

Bu çalışmada öğrencilerin %70'inin ölçek toplam puanları KKÖH düzeyi için kesim puanı olarak kabul edilen 150 puan ve üzeri ve toplam puan ortalamalarının 157.44 ± 20.44 olduğu tespit edilmiştir. Kız öğrencilerde KKÖH ölçeği puan ortalamaları daha yüksek bulunmuştur ve fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ve lisansüstü eğitim yapma isteği ile KKÖH düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Hemşirelik lisans ve lisansüstü eğitim programında öğrencilerin kendini geliştirebilecekleri seminer, demonstrasyon, ekip çalışması gibi yöntemlerin kullanımına ağırlık verilmeli, öğrencilerin KKÖ yeteneklerini geliştirerek bunu yaşam boyu öğrenmeye dönüştürmeleri desteklenmelidir ve ayrıca KKÖH düzeylerini etkileyen faktörlerle ilişkili daha kapsamlı çalışmalar yapılması önerilir.

KAYNAKÇA

1. Stewart RA. Investigating the Link Between Self-Directed Learning Readiness and Project-Based Learning Outcomes. *European Journal of Engineering Education* 2007; 32 (4): 453–465.
2. Safavi M, Schooshtari zadeh SH, Mahmoodi M, Yarmohammadian M. Self-Directed Learning Readiness and Learning Styles Among Nursing Students of Isfahan University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education* 2010; 10 (1): 27–35.
3. Fisher M, King J, Tague G. Development of a Self-Directed Learning Readiness Scale for Nursing Education. *Nurse Education Today* 2001; 21: 516–525.
4. Cheng S, Kuo C, Lin K, Lee-Hsieh J. Development and Preliminary Testing of a Self-Rating Instrument to Measure Self-Directed Learning Ability of Nursing Students. *International Journal of Nursing Studies* 2010; 47 (9): 1152–1158.
5. Soran H, Akkoyunlu B, Kavak Y. Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri ve Eğiticilerin Eğitimi Programı: Hacettepe Üniversitesi Örneği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 2006; 30: 201–210.
6. Çolakoglu J. Yaşam Boyu Öğrenmede Motivasyonun Önemi. *Milli Eğitim Dergisi* 2002; http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/155-156/colakoglu.htm Erişim: 29.01.2014.

7. Kaya H, Akçin E. Öğrenme Biçimleri, Stilleri ve Hemşirelik Eğitimi. Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 2002; 6 (2): 31–35.
8. Lunky-Child OI, Crooks D, Ellis PJ, Ofosu C, O'Mara L, Rideout E. Self-Directed Learning: Faculty and Student Perceptions. Journal of Nursing Education 2001; 40 (1): 62–70.
9. Polat C, Odabaşı H. Bilgi Toplumunda Yaşam Boyu Öğrenmenin Anahtarı: Bilgi Okuryazarlığı. <http://eprints.rclis.org/12661/1/37.pdf>. Erişim Tarihi: 05.02.2014
10. Smedley A. The Self-Directed Learning Readiness of First Year Bachelor of Nursing Students. Journal of Research in Nursing 2007; 12: 273.
11. Budak Y. Yaşam Boyu Öğrenme ve İlköğretim Programlarının Hedeflemesi Gereken İnsan Tipi. GÜ Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi 2009; 29(3): 693–708.
12. Williams B. The Theoretical Links Between Problem-Based Learning and Self-Directed Learning for Continuing Professional Nursing Education. Teaching in Higher Education 2001; 6 (1): 85–99.
13. Devlet Planlama Teşkilatı. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı. Hayat Boyu Eğitim veya Örgün Olmayan Eğitim Özel İhtisas Raporu. 2001; (Rapor No: DPT: 2568). Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı.
14. Karagözoğlu Ş. Bilimsel Bir Disiplin Olarak Hemşirelik. Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 2005; 1 (9): 6-14.
15. Hewitt-Taylor J. Self-Directed Learning: Views of Teachers and Students. Journal of Advanced Nursing 2001; 36(4): 496-504.
16. Kobs BJ, Pilling-Cormick J. The Changing Role of Trainers: Emerging Trends in Organizations Using a Self-Directed Approach to Training. International Journal of Self-directed Learning 2004; 1 (2): 82–94.
17. Patterson C, Crooks D, Lunky-Child O. A New Perspective on Competences for Self-Directed Learning. Journal of Nursing Education 2002; 4(1): 25–31.
18. Kocaman G, Dicle A, Üstün B, Çimen S. Kendi Kendine Öğrenmeye Hazır Oluş Ölçeği: Geçerlik Güvenirlik Çalışması. DEÜ 3. Aktif Eğitim Kurultay Kitabı; 3–4 Haziran 2006, İzmir. p 245–256.

19. El-Gilany AH, Abusaad FE. Self-Directed Learning Readiness and Learning Styles Among Saudi Undergraduate Nursing Students. *Nurse Education Today* 2012; 33: 1040-1044.
20. Yuan H, Williams BA, Fang JB, Pang D. Chinese Baccalaureate Nursing Students' Readiness for Self-Directed Learning. *Nurse Education Today* 2012; 32 (4): 427–431.
21. Duman Z, Şengün F. Hemşirelik Öğrencilerinde Kontrol Odağı İle Kendi Kendine Öğrenmeye Hazır Oluş Düzeyi Arasındaki İlişki. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi* 2011; 14 (3): 26-31.
22. Sarmasoğlu Ş. Yüksek Lisans Tezi. “Hemşirelik Öğrencilerinin Kendi Kendine Öğrenmeye Hazır Oluş Düzeyleri” Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Esasları Programı, Tez Yöneticisi; Prof. Dr. R. Selma Görgülü Ankara – 2009.
23.<http://egitim.milliyet.com.tr/-kiz-ogrenciler-egitimde-daha/egitimdunyasi/detay/1804759/default.htm> Erişim Tarihi: 28.01.2014
24. Akademik Olarak Her Alanda Başarılı Öğrenciler Kimlerdir? <http://pisa.meb.gov.tr/wp-content/uploads/2013/09/pisa-agustos-bulteni.pdf>. Erişim tarihi: 04.02.2014
25. Koç M, Avşaroğlu S, Sezer A. Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarıları İle Problem Alanları Arasındaki İlişki. http://www.sosyalbil.selcuk.edu.tr/sos_mak/makaleler/Mustafa%20KO%C3%87%20-%20Selahattin%20AV%C5%9EARO%C4%9ELU%20%20Adem%20SEZER/problem%20alanlar%C4%B1%20ve%20akd.%20ba%C5%9Far%C4%B1-son%20hali.pdf. Erişim tarihi: 04.02.2014
26. Williams B, Boyle M, Winship C, Brightwell R, Devenish S, Munro G. Examination of Self-Directed Learning Readiness of Paramedic Undergraduates: A Multi-Institutional Study. *Journal of Nursing Education and Practice* 2013; 3(2):102-111.
27. Shaikh RB. Comparison of Readiness for Self-Directed Learning in Students Experiencing Two Different Curricula in One Medical School. *Gulf Medical Journal* 2013; 2 (1): 27-31.
28. Klunklin A, Viseskul N, Sripusanapan A, Turale S. Readiness for Self-Directed Learning Among Nursing Students in Thailand. *Nursing and Health Sciences* 2010; 12 (2): 177–181.

29. Arpanantikul M, Thanooruk R, Chanpuelksa P. Self-Directed Learning Readiness, Critical Thinking Skill, and Self Esteem in Nursing Students Studying Through Problem Based Learning. Thai J Res 2006; 10: 59-72.
30. Tuzcu G. Lisansüstü Öğretim İçin Yurtdışına Öğrenci Göndermenin Planlanması. Milli Eğitim Dergisi 2003, sayı 160: 155-165.